KVÆGFOKUS

KVÆGPRODUKTION
Kontakt: Tenna Bang
teba@effektivtlandbrug.dk
98 32 70 74

KVÆGPRODUKTION
Kontakt: Christian Carus
christian@landbrugnord.dk
98 32 70 71

Mykotoksiner kræver detektivarbejde

Det kan være svært at fastslå, om mykotoksiner er grunden til, at køerne hænger i bremsen. Seks punkter kan dog være med til at stille diagnosen.

SUNDHED

AF CHRISTIAN CARUS

Det kan være svært at fastslå mykotoksiner som årsag til sygdom i besætningen, konstaterede Erik Træholt. Foto: Christian Carus

Det kræver sin detektiv at finde ud af, at det er mykotoksiner, der er indblandet, når besætningen ikke trives.

På LVK's årsmøde gjorde kvægdyrlæge Erik Træholt mælkeproducenterne klogere på, hvordan man kan spotte problemer med mykotoksiner.

- Det er et vildt svært emne, for det er »the never ending story«, hvor der hele tiden kommer nye til. Samtidig er det svært, fordi mange toksiner påvirker immunforsvaret, så koen får flere sygdomme og bliver dårligere til at komme sig. Hos nykælvere kan det for eksempel være unormalt høj forekomst af børbetændelse efter kælvning og dårlig effekt af antibiotika-behandlingen. Men det kan være meget uspecifikt, og dermed også svært at stille en diagnose. Hvorfor er det lige, at køerne hænger i bremsen? Det kræver noget detektivarbejde at fastslå.

Og diagnosen bliver ikke lettere at stille af køernes evne til at stå imod mykotoksiner.

- En del af balladen er, at drøvtyggere har en fantastisk evne til at eliminere mykotoksiner og dermed reducere den skadelige effekt. Så mykotoksiner i foderet er ikke nødvendigvis ensbetydende med, at det giver problemer, forklarede dyrlægen, der havde seks punkter med, som skal opfyldes, før man med rimelighed kan tale om, at mykotoksinerne er årsag til sygdom.

Mindre mængde eller hurtigere frem?

Hvad man gør, når de seks punkter er opfyldt, forsøgte Erik Træholt også at give svar på.

- Man kan aldrig fjerne mykotoksinerne, når de er dannet, men der findes forskellige toksin-bindere på markedet, og jeg har både hørt fra folk, som har fået god effekt af dem og andre, hvor det ikke har gjort en forskel, fortalte dyrlægen, der også ser det som en mulighed at bruge mindre af den foderkilde, hvor man har konstateret problemer med mykotoksiner.

- Det vil give god menig at nedsætte mængden i den samlede blanding, men det kan også blive en ond spiral, fordi man så kommer langsommere frem i stakken, og der dermed kan udvikles endnu flere toksiner. Derfor har jeg også landmænd, der har lavet foderplanen om, så man kommer et meter hurtigere frem i stakken om dagen. Det er dog kun en problemstilling, hvis toksinerne bliver dannet i stakken. Hvis de er dannet i marken, gør det ingen forskel, konstaterede Erik Træholt, der i takt med, at pløjefri dyrkning vinder frem, også ser flere toksinproblemer i majsmarkerne.

- De gamle majsstængler fra året før er ofte fyldt med svampe, og de springer altså direkte over på de nye planter. Så det er en af ulemperne ved pløjefri dyrkning. Jeg har dog hørt om flere, der er kommet ud over problemet ved at sprøjte med Opera, fortalte han.

christian@landbrugnord.dk
telefon +45 61 20 96 68

Mykotoksiner eller ej?

Ifølge Erik Træholt skal følgende seks punkter bekræftes, før man med rimelighed kan konkludere, at mykotoksiner er årsag til sygdom i besætningen.

- Sygdommen skal kunne relateres til foderet.
- Sygdommen er ikke smitsom, overførbar eller infektiøs.
- Sygdommen kan ikke henføres til forekomsten af en sygdomsfremkaldende organisme.
- Sygdommen kan ikke kureres med noget stof eller antibiotika.
- Sygdomssymptomerne forsvinder, når det toksininficerede foder fjernes.
- En foderanalyse bekræfter, at der i foderet forefindes mykotoksiner.

Ny generation af selvkørende blander på markedet

En af de mest populære selvkørende fuldfoderblandere fra RMH på verdensplan er modellen RMH VS Liberty. Nu er 3. generation på banen.

FODERBLANDER

Det er en forholdsvis enkel, mekanisk maskine, der er konstrueret til de mælkeproducenter, der vil optimere driftsøkonomien uden nødvendigvis at udvide besætningen for at betale investeringen tilbage, fortæller RMH om deres mest populærer selvkørende fuldfoderblander RMH VS Liberty, som netop er blevet opdateret i forbindelse med motoropgraderingen til Tier 5.

Den israelske producent skifter fra en 121 hestekræfters Deutz-motor til en Volvo BM dieselmotor med 141 hestekræfter.

Den bruger ikke AdBlue for at opnå miljønormen og har ifølge RMH selv et bemærkelsesværdigt lavt brændstofforbrug.

VS Liberty er stadigvæk baghjulsstyret, så den kan komme smidigt rundt om alle hjørner på ejendommen og ind ad portene i nye og ældre foderlagre, stalde og så videre.

De nye modeller fås helt op til 15 kubikmeter. En af de mærkbare forbedringer er, at fuldfoderblanderen er blevet hurtigere til at fylde blandekarret helt op takket være en designmæssig ændring af tårnet, som sikrer bedre materialeflow.

Kabinedesignet er også helt nyt med højere komfort, og der er gjort mere ud af at gøre betjeningen brugervenlig med tydelige funktionsmarkeringer og så videre. Motoren sidder fortsat bag-monteret, så støj og varme er længst væk fra kabinen.

Hos den danske importør CN Maskinfabrik fra Tiset nær Gram i Sønderjylland hilser produktekspert Tom Hollænder de nye modeller velkommen.

- RMH VS Liberty er også en populær maskine i Danmark. Vi har flere af både 1. og 2. generation ude at køre, for modellen tiltaler mælkeproducenter, der vil have alle fordelene ved de selvkørende blandere uden at investere alt for voldsomt i en blander med den helt store teknologipakke. Med RMH VS Liberty'en er det hurtigt at læsse, blande og udfodre mange forskellige blandinger, og alle kan finde ud af at køre den, så den matcher behovet på mange ejendomme."

De nye RMH VS-modeller fås med 10, 11, 12, 13, 14 eller 15 kubikmeter blandekar. De har alle samme motorkraft til rådighed.

teba